

Подизање и гајење шума, 2023.

– Методолошка објашњења –

Извештај о подизању и гајењу шума у државној и приватној својини ради се у годишњој периодици, на основу података добијених од извештајних јединица јавних предузећа „Србијашуме“ и „Војводинашуме“, као и од јавних предузећа националних паркова. Подаци се прикупљају и од приватних предузећа која газдују шумама у приватној својини, као и од радних организација (комунална и водопривредна предузећа) којима је шумарство споредна делатност. У овом саопштењу исказују се подаци о радовима извршеним на вештачком пошумљавању земљишта, затим подаци о радовима извршеним на нези и мелиорацији високих, изданачких и осталих категорија шума, као и подаци о подизању плантажа и интензивних засада.

Подаци о вештачком пошумљавању земљишта односе се на вештачко пошумљавање површина у шумама (стара и нова сецишта, голети) и изван шума (крш, голети, живи песак, еродирано и пољопривредно земљиште). Подаци о нези и мелиорацији високих, изданачких и осталих категорија шума приказују радове који су у овим шумама извршени током једне календарске године. Подаци се односе на радове у вези с негом подмлатка, чишћењем, проредама, обогаћивањем шума (четинари и лишћари), припремом и негом земљишта, конверзијом, реконструкцијом, супституцијом, ресурекцијом и попуњавањем. Чишћење је мера неге шума којом се из шума уклањају сва она стабла која у њој не треба да остану из било којих разлога, изузимајући она која условљавају прореду. Прореда је главна мера неге шума, а њен циљ је да се путем сече обезбеди развој стабала која су квалитетно најбоља у биолошком и техничком погледу. Обогаћивање шума значи уношење (интродукција) четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради њиховог обогаћивања, тј. ради повећања економске вредности. Припрема и нега земљишта подразумевају радове на одводњавању, наводњавању, припреми за природно пошумљавање састојина и сл. Конверзија значи претварање ниских у високе шуме, односно превођење шума из нижег у виши узгојни облик гајења. Реконструкција је мелиоративна мера: на одређеној површини шума се посече чистом сечом и онда се изврши пошумљавање те површине. Супституција је мелиоративна мера која такође подразумева чисту сечу шума на одређеној површини, али се та површина затим пошумљава истом врстом која је посечена. Ресурекција је мера којом се шикаре, сечом стабалаца на пањ, претварају у изданачке шуме. Попуњавање састојина значи попуњавање мањих празнина, првенствено у деградираним шумама и шикарама, врстама дрвета из којих је састојина већ састављена.

Подаци о подизању плантажа и интензивних засада односе се на шуме подигнуте од селекционисаног садног материјала с кратком опходњом и интензивним прирастом. Приказују се и подаци о заштитним појасевима, а то су сви плантажни засади који имају првенствено заштитну функцију (заштита од ветра, поплава и суша). Исказују се само оне површине код којих је употребљен селекционисани садни материјал брзог раста. Ови подаци не обухватају дрвореде подигнуте поред путева, канала, на међама, као ни групице стабала која се налазе на пољопривредном земљишту.

1. Вештачко пошумљавање без подизања плантажа и интензивних засада¹⁾

ha

	Површина пошумљеног земљишта									
	укупно	у шумама			изван шума					
		свега	сецишта	голине	свега	крш, голет	живи песак	еродирано земљиште	пољопривредно земљиште	остало земљиште
2022	1366	1177	1000	177	189	148	8	-	4	29
2023	1729	1368	1226	142	361	194	-	-	19	148
Индекс 2022= 100	127	116	123	80	191	131	-	-	475	510
Република Србија	1729	1368	1226	142	361	194	-	-	19	148
Београдски регион	24	14	14	-	10	-	-	-	-	10
Регион Војводине	824	756	735	21	68	-	-	-	6	62
Регион Шумадије и Западне Србије	463	321	274	47	142	85	-	-	3	54
Регион Јужне и Источне Србије	418	277	203	74	141	109	-	-	10	22
Регион Косово и Метохија	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

2. Подизање плантажа и заштитних појасева¹⁾

ha

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2022	1509	165	1169	41	134	...
2023	1177	181	878	23	95	...
Индекс 2022 = 100	78	110	75	56	71	...
Плантаже	1177	181	878	23	95	...
С пољопривредним културама	-	-	-	-	-	...
Без пољопривредних култура	1177	181	878	23	95	...
Заштитни појасеви	-	-	-	-	-	...
С пољопривредним културама	-	-	-	-	-	...
Без пољопривредних култура	-	-	-	-	-	...

¹⁾ Обухваћене су државне и приватне шуме.

3. Индекси вештачког пошумљавања, 2022. и 2023.

2022 = 100

	Република Србија					
	укупно	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
2022	1366	28	554	483	301	...
2023	1729	24	824	463	418	...
Индекс	127	86	149	96	139	...

4. Гајење шума, 2023.

ha

	Нега и мелиорација шума												
	укупно	у приватној својини					у државној својини						
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Нега високих шума													
Нега подмлатка	3644	103	-	-	94	9	...	3541	18	3178	149	196	...
Чишћење	1579	312	-	-	312	-	...	1267	-	89	360	818	...
Прореде	16085	3668	-	-	2758	910	...	12417	15	870	7686	3846	...
Обогађивање шума	202	27	-	-	13	14	...	175	-	-	175	-	...
Четинари	200	27	-	-	13	14	...	173	-	-	173	-	...
Лишћари	2	-	-	-	-	-	...	2	-	-	2	-	...
Припрема и нега земљишта	4337	7	-	-	-	7	...	4330	-	4160	25	145	...
Конверзија	174	12	-	-	12	-	...	162	-	13	12	137	...
Супституција	31	-	-	-	-	-	...	31	-	28	3	-	...
Реконструкција	9	1	-	-	-	1	...	8	-	-	-	8	...
Нега изданачних шума													
Нега подмлатка	129	65	-	-	65	-	...	64	-	64	-	-	...
Чишћење	545	300	-	-	300	-	...	245	-	59	142	44	...
Прореде	16025	7109	-	-	4103	3006	...	8916	194	182	4794	3746	...
Обогађивање шума	69	-	-	-	-	-	...	69	-	-	-	69	...
Четинари	69	-	-	-	-	-	...	69	-	-	-	69	...
Лишћари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Припрема и нега земљишта	105	2	-	-	-	2	...	103	-	91	-	12	...
Конверзија	534	-	-	-	-	-	...	534	-	25	98	411	...
Супституција	1	-	-	-	-	-	...	1	-	-	-	1	...
Реконструкција	198	124	-	-	121	3	...	74	-	25	30	19	...
Мелиорација осталих шума													
Нега подмлатка	30	20	-	-	20	-	...	10	-	-	-	10	...
Чишћење	37	17	-	-	17	-	...	20	-	-	-	20	...
Прореде	212	20	-	-	20	-	...	192	-	5	-	187	...
Обогађивање шума	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Четинари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Конверзија	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Супституција	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Ресурекција	6	5	-	-	5	-	...	1	-	-	1	-	...
Попуњавање	173	-	-	-	-	-	...	173	-	137	36	-	...

5. Вештачко пошумљавање по врстама дрвећа, 2023.

ha

	Укупно	У шумама у приватној својини					У шумама у државној својини						
		свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија	свега	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
УКУПНО	1729	62	-	20	35	7	...	1667	24	804	428	411	...
Четинари	635	17	-	-	17	-	...	618	-	28	387	203	...
Смрча	269	10	-	-	10	-	...	259	-	-	170	89	...
Јела	8	-	-	-	-	-	...	8	-	-	8	-	...
Црни бор	333	7	-	-	7	-	...	326	-	28	185	113	...
Бели бор	15	-	-	-	-	-	...	15	-	-	14	1	...
Вајмутов бор	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Дуглазија	10	-	-	-	-	-	...	10	-	-	10	-	...
Ариш	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Остали четинари	-	-	-	-	-	-	...	-	-	-	-	-	...
Лишћари	1094	45	-	20	18	7	...	1049	24	776	41	208	...
Буква	55	3	-	-	3	-	...	52	-	-	17	35	...
Храст	412	10	-	-	10	-	...	402	23	362	6	11	...
Багрем	127	4	-	-	-	4	...	123	-	43	3	77	...
Остали тврди лишћари	39	8	-	3	2	3	...	31	1	8	12	10	...
Топола	379	20	-	17	3	-	...	359	-	284	3	72	...
Остали меки лишћари	82	-	-	-	-	-	...	82	-	79	-	3	...

Напомене уз објављене податке

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Обим радова на пошумљавању у 2023. већи је у односу на претходну годину за 27%. Највећи раст пошумљавања, у односу на претходну годину, био је у Региону Војводине, 49%, а затим следи Регион Јужне и Источне Србије, где је пошумљавање веће за 39%. У Београдском региону дошло је до пада пошумљавања, у односу на претходну годину, за 14%, као и у Региону Шумадије и Западне Србије за 4%.

Радови на подизању плантажа и заштитних појасева у 2023. години, у односу на претходну годину, смањени су за 332 ha.

Контакт: bosko.krstovic@stat.gov.rs, тел.: 011 2412-922, локал 345
Издаје и штампа: Републички завод за статистику, 11 050 Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011 2412-922 (централа) • Телефакс: 011 2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: др Миладин Ковачевић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: годишња